DEUNEN BIXITZA

Gorka edo Yoryi Deuna

Asi Txikian ba zan beñola Kapadoki eritxan luŕaldia: antxe jayo zan Jaunaren ziñopa edo martiri ospetsu au irugaŕen eunkiaren erdia baño gerotxoago. Izen onek jatoŕiz lugiña esan nai dau ta gure lugiñak Deun oni aspaldian be San Yoryi deritxoe. Onen gurasoak andiki-aberatsak ziran: oŕaitik be siñesmen sendoz eta ekandu onez luŕeko ogasunez baño garbal eta aberatsagoak. Au onelan izanik, gaitz be ez eben-ta, azi-ikaskuntza edeŕa emon eutsoen berez argi ta ikastuna zan seme oneri. Gizon andi ta ospetsu izateko gudaritzea bide ona zala-ta, gaztetatik egin zan gudari eta gudarien artean argi ta zur, azaŕi ta bizkoŕenetarikoa zalako, lasteŕ irabazi ebazan gaste onek bere alde Diokeltsian kaisaŕaren gogo ta biotza. Aldi gitxi baŕu gudalburu egin eban kaisaŕak eta buruzagi baŕiak zeregiñik gatxenak be ondo ta zeatz beteten ekialako gaste au gudaritza-maletan gorago jaso ta egiñen andiagotan ipinteko asmuetan ebilan Diokeltsian; baña onetan ekatxa jagi zan kistaŕen aurka. ¡Eta zelako ekatxa! ¡egundo ikusi dan ekatxik izugaŕiena!

Aldi aretan lau gizon izan ziran kaisar erabatera. Alde batetik buruzai batek ondo jauŕi ta eraendu al izateko, agintaritza zabalegia ta menpeko geyegi eukazala-ta, bestetik, eŕi basatiak, mugak eratsi nairik, batean bestean bultzaka ebiltzala-ta, lau ataletan banandu eban Diokeltsian'ek bere menpeko luŕalde zabala, lau atalok jauŕi ta erabilteko kide bat eta ordeko bi ipiñiaz Diokeltsian'en ordeko Galeri izan zan, kistaŕen areriozital eta amuŕatuena. Kistaŕak iñoz egaŕi daben jazarkunderik luze ta ikaragaŕiena, Galerik zirikatuta, erabagi ta agindu eban geyenez Nikomedi'n bizi zan Diokeltsian odoltzaleak. Bein asi ezkero, yibitea atera beaŕ ebala-ta; kistaŕ-siñesmena kistaŕ-odoletan bein betiko irato beaŕ ebala-ta, agintzarik ankeŕenak emon ebazan Kisto'ren jaŕaile guztien aurka.

Jazarkundearen zuŕumuŕua zabaldu zaneko, iruntsi eban Korka deunak bere siñesmena agirian autortu beaŕa ba etorkiola: Kaisaŕaren ondoan ebilelako, aren ankerkeriaren oparirik lenen etarikoa bera izango zala: ori lasteŕ igaŕi ta iruntsi eban eta kistaŕai sendotasun-jaŕaibidea emoteaŕen, albait ondoen gertu zan jazarkundeari kemenez eusteko. Lenen bere luŕeko ogasun gustiak txiroen artean banatzen ditu: lotzaikiok uŕatu-ta gero, egite onak geituaz, onoimenetan auŕeratuaz gogo ta biotza Jaunari opaltzen dautsoz osoro. Bere burua onelan gertu-ta, asi eban Gorka'k siñestearen aldezko bere buŕukaldia.

Izan be, gudari gazte onek bere siñesmena argi ta garbi autortu eban Diokeltsian'ek bere aolkariekin egindako batzatean. Kistaŕak-esan eutsan kaisaŕari-zure aurka eztira jagi: beaŕ eztanik eztautzue egin; bake-bakean dagoz; Jangoikua ta alkaŕ maite dabe, eŕugabeak dira-ta, ori gaitik oŕein kaltez agindu dozun jazarkundea bidegabekeri andia da. Kaisaŕaren izenean Mageutsi'k erantzun eutsan: "Zu be oŕeitarikoa zareana agiri da: yoatzulako aldeztu ta ziritu nai dozuz; baña gure jainko andiak aintzat artu nai eztozuezanon gaiztakeria, nabarmenegia da ez ikusi egiteko. Geureak doguzan jainko oneik asperkunde-eske dagoz, eta Kaisar jaunak zuri ta zure lagunai beaŕ besteko zigoŕa ezaŕiaz, aspertuko ditu. Zuen jainko aizunok aintzat artzea-erantzun eban. Gorka'k-zorakeri ta gaiztakeria orixe da. Egiazko Jangoikorik bat baño eztago ta egon be ezin daiteke: kistaŕok onexen otsein eta gurtzale gara: auxe baño beste Jangoikorik ez, dazaugu. Besterik etzan beaŕ izan Kaisaŕari ta onen aolkariei aseŕatu eragiteko.

Estuntza gogoŕez lotu-ta, leotzean sartzen dabe. Gero, untze zoŕitzez josiriko txiŕinka baten lotu ta aragiak uŕatu ta azuŕak agirian ipiñi arte bira-biraka darabili. Neke ta oñaze izugaŕiok kemen eta adore adiz daroaz Kisto'ren gudari bioztsuak, eta, aŕigaŕiago dana, zauri guztiak beingoan saŕatu ta osaltzen yakoz. Mirari au dala-ta, kistaŕ egiten dira ainbat ikusle. Kaisaŕaren amuŕua ezta esateko. Gorka'ren sendotasuna ausi ta, guranai gurez siñestea ukatu eragin beaŕ eutsola-ta, asmau aleko oñazeak aŕerazteko agintzen dau; baña guztia alpeŕik. Ziñopa adoretsuak biotzeko poza arpegian darakus eta oñaze andiagoetan kemen andiagoa.

Orduan Kaisaŕak asmua aldatzen dau; gogorkeriz ezin ebana labankeriz lortuko ebalakoan, Gorka bere auŕera erakaŕi ta diñotso: Zuri oñazeok aŕetazten enaz gogoz ibili: maite zaitudala ta gudari-maletan zu gorago jasoteko asmua neukala ba-dakizu. Oraindik gaztea zara: gizon andi egin nai zaitut: oŕetarako gure jainkoak gurtzea naiko dozu Jainko oŕeik zelakoak diran ikusi nai neuke-diñotso deunak. Kaisaŕaren aginduz, Apolo'ren eleizara daroe, giza-aldra andia lagun ebala. Eldu ziraneko, Apolo zalako ari diñotso: Esadazu, ¿Jaungoiko zara? Enaz ni Jaungoiko-erantzun eban abots irugaŕiaz ekantz edo irudiak. Orduan Gorka'k: Jaungoiko ezpazarie, Kisto'ren otsein nazan onen auŕean zutik egoteko ausardia ¿zelan daukazue? Eta gurutzearen ezaugaŕia egiñaz, jainkoaizunen irudiak luŕera erasten ditu. Kaisaŕak ori jakin ebanean amuŕuz beterik, Gorka'ri sameai ebagi, burua moztuteko agindu eban: ziñopa edo martiriaren gorpua luŕera jausi zan, aren gogoa zerura egaldatu. Sendotasun-ikasbideik orenengoa emon eutsen Gorka deunak aldi aretako kistaŕai: origaitik-edo gerkaŕak ziñopa edo martiri andi-garbala deritxoe. Jaunarenak garata, geure egite onak-diranak dirala-Jaunaren edeŕaŕen egin beaŕ doguz eta iñoz be ez gizonen edeŕaŕen: oŕaitik be Jaunari atsegin emotea geure asmu nagusi dogula, agiriko egikizunetan alkaŕi ikasbide ona emoteko ardurea be euki beaŕ dogu.

E.'TAŔ J.

ERRIJETATIK

MAÑARIA

ELIZKIXUNAK. — Aste Gurenian, emeko elexan, elizkixun edeŕak ospatu ziran. Eta euretan jaupari bijak, berbaldi edeŕak egin ebezan.

DONOSTIA'RA.—Berbizkunde (Pasko) egunez Donostia'ko jai-abeŕkoi edeŕera juan ziran emeko abeŕtzaliak, pozez beŕerik etxeratu ziran. "Alako jentetzarik" esaten eben.

JUAN-ETOŔIJAK.— Mendaro'ra juan zan Sarobe'taŕ Domeka Mirena mutila.

—Algorta'tik etoŕi zan Jauregi'taŕ Ander.

—Emen egun batzuk igarota, aste ontan juan da Durango'ra, Santurde'taŕ Bingene anderea.

—Baŕa emen egun batzuk igarota Eibaŕ'era juan ziran, Kapanaga'taŕ Baleren eta emaztia.

GEXORIK.—Egunontan gexorik aurkitzen da, Bizkaŕa'taŕ Julen "Idartza,,'ko mutikua. Osatu arin Julentxu.

EZKEŔTAŔEN MITIÑA.—Ixenpuru-au irakurtian, baten-batek ikaratuta esango dau: "Mañari eŕi pitiñian be eskertaŕen mitiña?" Bai, irakuŕle, igandian Mañaria'ko eŕiko enparantzan egin zan mitiña, ezkertaŕena ixan zan, "republicano-socialista,"rena ixan zan-eta. Neska batek eta iru mutilek berba egin eben. Eta izlarijak, emen bixi diran batzuk ekaŕi ebezan. ¡Auxe tamalgaŕijena!

Izlarijak esan ebezan gustijak, neuk be, aizkide batzuen baratzatik entzun nebazan. Eta abeŕtzale-jeltzaliakaŕik iñun diranak entzun nebazan. Azaña odeyetaraño jaso eben. Eta elexari, eurek kalterik eztautsoela egin esan eben. ¡Naiko da esaterik! Baseŕitaŕai, baŕiz, au, ori ta bestia emongo dautsoela ta, iñun diran "promesak" egin eutsoezan; eta ainbat baseŕitaŕ, abintza oŕek poztuta, euren abuetara begira ipini. (Gero ikusi biaŕ).

Azkenez, euren aldeko ziñegotzijari "botua" emoteko eskatu eben. Eta, entzun dogunez, len karlataŕak eta abeŕtzaliak ixan diranak be "republicano-socialista,,'ren aldera autaŕkija emoteko geŕtu dagozala. Antzinekuak esan ebana "asko ikusteko luzaro bixi".

EZTIRA EGIJAK...—Ba'dakigu, baten-batzuk, (okeŕ uleŕtuta, edo abeŕtzalieri autaŕkijak kentziaŕen) zinegotzi abeŕtzaliekaŕik, au, ori ta bestia esaten dabiltzazala: arazo onegaŕik edo aregaŕik dabiltzazala ta abaŕ. Eta, esaten diranak eztira egijak gero... Gure aldeko zinegotzigeyak (kontzejalgeyak) Abeŕijaren aldez, Jaungoikua eta Lagi-Zaŕa'ren ikuŕinpian lana sendo egiteko asmuas auŕkestu dira-ta. Eta beti, eurek diñoenez, Euzko-Alderdi-Jeltzalia'ren agindupian. Beraz, abeŕtzalia, iñoren esanari jaramon barik, zeure "botua" Jaungoikua eta Lagi-Zaŕa'ren aldez dabiltzazanari emon.

MAÑARIKO.

ERMUA

AUTESKUNDIAK.—Gauŕ igandez degu, auteskunde-eguna, udal-etxerakó gixonak aututeko erea. Irakuŕle, jakitun zagoz, gauŕko auteskundiak eztirala eŕi gustietarako, azkenengoan 29'gn. atalki bidez baketsu aukeratu ziran eŕietarako baño. Eŕi au bere, oŕ sartzen yaku eta gauŕ daukagu guda gogoŕa, geuk abeŕtzaliok karkamonekin.

Jainkoak daki bakaŕik, karkamon onek zenbat urtian agintzen dauskuen orain artean auteskunde jakiña izaten yaku, beti eurok, autaŕki piloa goitik eta geu burua makuŕ-makuŕ aginda, apaltsu aurkitzen izaten izan gara.

Orain beste era bat aurkitu yaku eta gauŕ, zeuk irakuŕle, uste yatzun bezin aldakuntza ez daukagu, laŕitu dira, alpontso-karlos-margaritatxuok, or dabiltz aterik ate agindua ugari dabela. Baña nork ziñistu? Ez al dakie oztea itzaŕtu dala?

Autaŕki-bila, gau eta egun, jo batera eta jo bestera, iñun diran itz bigunakaz, kistaŕ zintzuak atzipetzen autaŕkia emon ezkero, baeko olea baten sartuko dutela, besteko atera juan eta oŕei bizkaitaŕoi autaŕkia emotia baño obe dala komunistekin batuta ibili-ta.

Jakiña, ba, laŕi dira ta orain abintzak eta zemayak. Baña euzkotaŕak ez lo egin eta gauŕ dakigun eran abeŕtzale zintzoai emon autaŕkia. Geure ziñegotzi-gayak onexek dira:

Suinaga'taŕ Deunoro, Irigoras'taŕ Kepa, Mantxobaz'taŕ Burka, Iŕuŕiaga'taŕ Eŕamun, Salabeŕia'taŕ Modesta eta Baskaran'daŕ Irene emakume argia. Tamalez gaste asko degu ta autaŕkirik ezdute. Baña elduko yaku autaŕki aldia bere. Orain zintzo lan egin Jaun-Goikua eta Lagi-Zaŕa'ren aldez.

GASTEA.

Uaŕa.—Larunbatean argitalduteko etzan etoŕi, belu baño. Bariku gabeko bultzijan eldu zan, baña aŕatsaldeko saspirak baño lenago elduten eztanik ezin argitaldu dagikegu. Azketsi, ba.—Lauaxeta.

ZEANURI

ESNETEGIJA. — Zeanuri, Bizkai'ko azkenengoetarikua eta Aŕatia'ko okeluen daguan eŕija onetariko gausetan lenengotarikua (ez lenengua gero) da. Eŕestasun gitxigaŕik orañaŕteñoko esniari atxakiren bat (euki ezaŕen be) beti auŕkitu dautsie, eta ori dana ondatu, eta gerora ta esne geyago saldu daŕen, Intxauŕaga'taŕ Pantzeska'k beste lagun batzukaz, esnetegi bat ipinten loŕtu dau.

Egun gitxi baŕu zabaldu biaŕ-dala ta lanazko egin daude "Etxebaŕia" etxean.

Zorijoneko gagoz auŕerapide onegaŕik.

EGURALDIJA.—Iñoiz ez baño, berandu oba dala esaten dabe. Lugin gustijak itun-iŕunik ikusten ixan doguz euren lanak gustijak ie-ie alpaŕik ixan dirala ta, baña poztuteko eurija egiŕea naiko ixan da Beronegaz erakutsi deusku len esan dogun esakun zaŕa egija dala. Bitxabal eta soloetan oporketak euki dabez. Igarlak be noz edo noz igaŕi dautsie.

AGUŔ.—Bere sendi eta adizkidiak etoŕita, egun batetik bestera aguŕtu dogu Etxebaŕia'taŕ Pirmin jaupari jauna.

Valdenedible'ra (España) juan da bertago irakasle eta emengo seme dan Intxaurbe'taŕ Peli abeŕtzale zintzuba.

Bilbao'ra irakasle-ikasle gustijak Ureta'taŕ Karmele ixan esik bada gaxo dala ta oaratu biaŕian aurkitu da.

Leza'tik (Araba) etoŕi da M. de Elortza'taŕ Paskal.

DONOSTIA'RA.—Emendik be uri oŕetako jayetara juan giñan. Irurogei anei (mila) lagun alkartuta gure Abeŕijaren azkatasuna eskatuten. "¡Artu biaŕean, eskatu!"

Egun atsegingaŕija benetan, ezpañataŕ gustijak nai ta nai ez. Oneik, eskuma eta ezkeŕak, obeto esateko euzkotaŕen areriojoak euren belaŕi-aundijak erakutsi dauskubez, emakume eta mendigoxale batzuk zauritubaz, eta euzko-ikuŕin bat eŕeaz.

Los "cevilizadores y democratas" oneik dira?

URIBERA.—Mikel deunaren ertxadona baristu dabela ta, bere onespena gaur, igandean, ixango da. Jaupa nagosija "Perosi"-rena abestubaz eta txonitza aita Ozerinjauregi'k, Altzusteko semeak, egingo dau. Aŕatsaldean jolasak garbijak eta ugarijak. ¡Danok Urkistera!

AŔEGI'TAŔ BAT.

ARRONA

ASTEKO IZPAŔAK.—Endoya aldeko Uztarbide basaŕiko Olaizola'taŕ Joseba zanaren alde, gaur amaŕetan elizkizun bereziak egin dira, gure txadon nagusian.

—Eŕi gizonak aukeratzeko, bi alderdi-azaldu zaizkigu. Abeŕtzalena, laukin eta

—Donosti'ko abeŕtzalen jai aundietara, emengo gaztedia dana bat egiñik joan zan.

—Bere beŕian gogoŕ ari dira langileak, lenbailen bukatuko alda guzion onagatik.

—Euriya eskatuaz, otoitz aŕentza egin da emen, iru egunetan.

IZPARKARI.

SEGURA

AUTESKUNDEAK. — Igande onetan ditugun auteskundietarako, Aŕieta Goiburu'taŕ Pantzeska (Franzisko) Aibisu Elortza'taŕ Benita (Benito), Artzelus Imaz'taŕ Nikola (Nikolas), Etxebeŕia Goya'taŕ Joseba Martin, Ormazabal Imaz'taŕ Joseba, Teleria Oyarbide'taŕ Jon, Garayalde Gabilondo'taŕ Kepa, Aranzadi Elortza'taŕ Lon Urbizu Aranzadi'taŕ Jon Mirena (Juan Maria), Ormazabal Mujika'taŕ Eustaki, Ayerbe Imaz'taŕ Toma, Goiburu Imaz'taŕ Alesander (Alejandro), Elortza Goya'taŕ Kasimir eta Aizpeolea 'taŕ Eustaki, guzira amabost ziñegotzi edo konzejal gai agertu dira, bederatzi autu beaŕ izan aŕen. Igandean ikusi bearko nork irabazten duen.

AGURTU.—Ustez-uste gabe emen agurtu degu Lardizabal'daŕ Miren Terese, abeŕtzale sutsu ta zintzoa, bere senaŕarekin etoŕita. Tamalez aldi gutxitxo genduen, izaldi luzexegoa berarekin egieko. ¡Beste batean bearko!

—Baita ere emen agurtu degu, Ganuza 'taŕ Sara andereñua.

—Emen igaro dituzten egunetan Pospolin abestiak gaztetxoai erakusten gogoz alegindu diran Aldamondo'taŕ Margarite ta Elixabete, euren amonarekin Donostiratu dira, ikastaldiai jaŕaitzeko.

—Txango aldi edeŕa gurekin egin da Donosti'ratu da Ganzarain'daŕ Miren Gentzane.

—Min artuta dago Eŕekondo'taŕ Joseba Mikel, laisteŕ osatzea opa diogu.

—Igandeko-Donostian abeŕtzaleak egin dituzten jayetan izan diranak ezur ta aŕi eginda etoŕi, dua aunditasun, ugaritasun ta zintzotasun ura ikusi-ta.

—Elgoibar'tik etoŕita agurtu degu Peziña'taŕ Andoni.

OTAŔA.

MURUETA

DONOSTIA'RA.—Igazi dan igandian eŕi onetatik be, abeŕtzale askotxu Donostia'ratu gintzazan. Batzuk, taŕantetan, eta beste batzuk, ostera, Bermeo'ko ixontzijetan.

Bermeo'ra eldu gintzazanian, an zan zaratea ta poza, andija ixan zan. Poz arek Donostia'ratu aŕte gustijan iraun eban eta bai Donostia'ra osterea eginda etxera eldu aŕte be.

ZUŔU-MUŔUBA.—Eŕi onetan zabaldu dan zuŕu-muŕuba, auxe da: Emengo udalak, ondiño ontxu, kutxan geyegi eukan diruba euneko bijan emon ebala, eta orain diru-biaŕ aurkitu danian, euneko lau ordainduta diru-jaubetu dala. ¡Negozijo edeŕa auxe! Txindi-etxe baterako, ¡a zelako "aministradoriak..."!

BAKIA.—Eŕi onetan oinguan eztago auteskunderik, eta bakia dago.

OŔI BALTZA.—Aste deuneko barkuan, eŕi onetako Legaŕaga'taŕ Joseba il zan. (Goyan bego). Bere emaste ta seme-alaba naigabetubei euren atsekabe-aldijan lagun gayakez. Zuk, baŕiz, irakuŕle, otoi, bat aŕen, ildakuaren gogo-aldez.

KUKU.

GERNIKA

Igazi dan igandian Donostia'ra jun gintzazan, eta bide-ziaŕ jun-etoŕijan ixan gebazan okeŕ batzuk ixan ezik edeŕto ibili.

Gurdibiletan jun gintzazan, baña itxasoz jun ixan ba'gintzazan be gure aŕtian ezeguan lotsarik, ixontzijetan zorabijatuten dan antzian zorabijatuta, baŕuban irakiŕan asi ziran "zerak", okeŕeko zulotik kanporatu ezeben gitxi ziran-eta.

Donostia'ratu gintzazanian oŕaŕiño, zorabijuok ayenatu ziran, eta Gipuzkoa'ko uri edeŕ aretako txaide-ziaŕ eta abaŕ egurastaldi batzuk egiteko gurari bixija soŕtu. Notintzea, iñoz batera leku baten ikusi ixan eztodalako notintzea ikusi neban.

Itzaldijak-eta be, edeŕak ixan ziran. Niri beintzat, atsegin ixan yatazan, eta nigaz ibili ziran enparauko jelkidiei be bai.

Ainbeste poztasunen aŕtian, atsekabe aldi bat be ixan geban oŕaŕiño. Peli, Basteŕetxea'taŕ Peli gernikaŕ eletari ospetsuba ta "Txara-Txara,,'ko lendakari yayua, eztakit zer zala-ta, espetxera saŕtu ebela esan euskuben, ba, eta izpaŕ bakan onek artegatuta imiñi gebazan, eta jeltzalion areyo agirikoen auŕka edozer egiteko geŕtauta.

Alan biaŕez Peli'ren espetxia etzan luzarorako ixan, etxerantz urtetako geŕtauta gintzazala, espetxetik atara ebeneko izpaŕa be guganatuba zan-eta.

Atsekabe-aldi batek, beste pozaldi bat ekaŕten dau. Pozaldijaren uŕengo, ostera, atsekabe-aldija etoŕi oi da.

Eta Peli adizkidiaren azkatze-izpaŕak gugandu eban pozaldija, Eibaŕ'ko basatikerijen izpaŕak gaŕaztuta imiñi euskun. Eta gaŕatz au, baŕiz, auŕerantzik egin ezkegijantzat Deba'n imiñi euskuben esijak gaŕatzagotuta imiñi eban.

Azkenian be, baña, geuriaz urten gintzazan, goxeko ordu bijetarako geure eŕitxu txukunera eldu gintzazan-eta.

Uŕengo urteko Abeŕi-Eguna, Gazteiz'en ixango ei-da.

Donostia'ra osteran zorabijatuta ibili garan aŕen be, baña, Goikua lagun ba'yaku, araxe be jun-egin biaŕko gara.

TXONITZAK.—Andra Mari'ko txadonan, Goikoetxea Abeak, txonitzak-txonitz egiten diñardu. Eta Goikoetxea Abeak esaten dauzan egi zoŕotzak bijotzetan ukututa-edo, batzuk, negaŕak-negaŕ egiten dabez.

Negaŕ eta gusti be baña, igandia elduzkero, erespatz-soñubak dantza-lekuratuten eztauzan neska-mutil askorik eztira ixango, ezta an eŕotaŕijak bai-liran bira-biraka batzuk egin barik geratuko diran askorik be.

Naste-boŕaste aretan zikinduta geratzen diran "euzkel-oŕazdun" gangaŕ batzuk be ixaten ei-dira. ¡Auxe tamala! Kakatza oŕetan saŕtu baño lenago, beratan saŕtubaz ezaindu ta atsiŕuta geratuko diran gauzaetatik, ¿zer dala-ta azkatu ez, ba?

Ikuz-leku edo lavaderoan batzen diran zozolistuen andrak, baŕiz, Goikoetxea Aba aguŕgaŕijak egiten dauzan txonitzen auŕka jagiten ei-dira, ta eurak Gernika'n dirauen aŕtian dantza nastauak kentzerik eztabela jaditxiko ta abaŕ esaten.

Zozolistuen andra gangaŕakandik olako nabaŕmenkerijak entzutia ezta aŕitzekua. Aŕitzekua beste au da; euzkel-oŕazdunak zozolistuen alabak-eta "basaztuten" diran "kakaŕtian" zikindutia.

ASTEGURENIAN. — Eguben-santuz, oŕurea dan lez, elexak ikeŕtuten notintza andijak emen ibili ziran.

Gexo-etxeko elexatxuba lora poliŕakin apaindụta aurkitzen zan, papelezko "margarita-lorakin" apainduta.

Eta batzuk, loreok ikusi ebezenian, oŕurea dan "limosnatxuba" azpileratu barik urtetan ei-ziran, "Margaritei", "Margaritubak" emongo eutsela-ta...

Egiñen au, eztautzubek, txaŕto eginda dagola esango; nik esango dautzubetana. beste au da: "Margarita-lorai txindirik ez botateko aŕtu dozuben ardurea, dantza zikiñetara-ta ez juateko aŕtu biaŕ zeunkiela.

AUTESKUNDIAK.—Uŕengo igandian, ila onen 23'ra-ezkero, auteskundiak doguz.

Emen Gernika'n, oinguaŕik, bakia ixango dogu. Baña emendik uŕun barik, Axangiz, Ereño, Forua, Kortezubi, Aŕatzua, Muxika'n eta abaŕ, igandian garale urtetako asmuz, bakotxa, leŕenak egiten ei dabiltz.

Margarita-Margarituak be mitiñak-eta egiten ei-diñardube. Kortezubi'ra be eldu bat egin ei-eben, baña eŕiko abadiak eta "sakristaua" baño beste entzulerik auŕkitu ez ebenian, euren taŕantai bira emon eta etxerantz egin ei-eben. Omaetxebaŕia 'taŕ Landeŕ gozogiñaren alabeak, España Euzkadi'ren ganeti maŕe ebala esateko eukan goguaz, bonbilan saŕtuta eruan eban itzaldi edeŕa entzuteko txadon-zaña ta abadiak baño besterik ikusi ez ebazanian, aŕabijuaren aŕabijuaz tripa-eŕiak be jan-egin biaŕ ei-ebazan. Tripalak soŕtu ba-yakoz, soŕtu, laŕanbilo apuŕ bat aŕtu dayala, bai, ta kiŕu.

AUZOTXU.

IGANDIETAKO JAUPA-ATALAK

Berbizkunde-osteko I igandia

SAŔKUNA. (Kepa, I, 2). Ume jayo... paŕijak letz, aleluya, gogo-esnia naste-ba... ga bilatu egixube, aleluya, aleluya, ale... ya.

(8o'g. Er.). Ospatu Urtzi gure laguntz... lia; alai-ta-poz goretsi Jakoba'ren Jak... Jauna. Ainza Aŕeari...

OTOYA. Urtzi algustidun ori: Beŕbiz... kunde-jayak ospatu doguzanok, zeu lagun... onoimen-arauz bixi-ixanaz jabon daikeg... zala, egixu, aŕen. Amaibako egunetan zu... ta Goteuna'rekin bakaldun bixi dan zeure Seme Josu-Kisto gure Jauna dala bide.

IDAZKIJA. Jon Beldu deunaren Idaz... kiko irakuŕgaya (1ª. 5: 4-10).

Ene maŕiok: Jaungoikua'gandik jayo... danak gixadija goŕu dagi; eta gixadija goŕuten daun gurendea, geure ziñesmena da. ¿Nok goŕuten dau, ba, gixadija, Josu Urtzi'ren Semia dala ziñesten daunak baño? Josu-Kisto au da urez ta odolez etoŕi zana: ez urez bakaŕik urez ta odolez baño. Eta Goguak dagi Kisto egija danaz... autoŕa. Iru bai'dira goyan autoŕ dagijenak: Aŕea, Itza, ta Goteuna; eta oneik iru... bat datoz. Eta iru dira luŕian autoŕ dagijenak: Gogua, ura, ta odola; eta oneik irurok bat datoz. Gixa-autoŕa aŕtu ba-diruagu, Jaungoikua'ren autoŕa aundijagoa da, Jaungoikua'rena dalako, autoŕ aundijago au, ta bere Semiatzaz egin... Urtzi-Semia ziñesten daunak, Urtzi're... autoŕa dau bere burubagan.

ALELUYA. Aleluya, aleluya. I. (Mat. 28). Nire beŕbizkunde-egunian zuben aur... nuakikezube Galilai'ra, diño Jaunak, ale... luya. I. (Jon. 20). Zoŕtzi-egun-buru, ate... -ertsiz, Josu erdijan zutunik jaŕi yaken bere ikasliai, eta, "Gentza zubei", iño e... tsen. Aleluya.

GOIZPAŔKIJA. Jon deunaren arauz... Goizpaŕ-jaŕaikuna (20: 19-31).

Aldi aretan: Larunbata-osteko lenengo egunian, aŕatzez, ikasliak batzalduta egozaneko atiak, judaŕai bilduŕaŕen, ertsirik eukezala, Josu etoŕi zan, eta erdijan agertu yaken zutunik, eta, "Gentza zubei" esan eutsen. Au esanda, eskubak eta bularra erakutsi eutsezan. Ikasliak, Jauna ikusijaz, poztu egin ziran. Eta baŕiro, be... "Gentza zubei", esan eutsen. "Ni Aitak bidaldu naun letz, neuk be bidaldu zaitudaze zubek". Au esanda, putz-egin eutsen eta onan esan: "Goteuna aŕtu egixube... obenak azketsi leuskiezubezanai, azketsi egingo yakez; eta lotu leuskiezubezanai, lotu egingo yakez". Toma, baña, amabijetarikua, Didima deretxana, ezeguan eurekin Josu etoŕi yakenian. "Jauna ikusi yuagu", esan eutsoen, ba, beste ikasliak. Toma'k, baŕiz, eurei: "Nik, bere eskubetan untze-loŕatzak ezpa'lekuskedaz, ta untze-zilura neure atzamaŕa ta bulaŕera neure eskuba saŕtuko ezpa'leuskiodaz, eztot ziñetsiko". Eta zoŕtzi-egun-buru, baŕiro aren ikasliak baŕuban egozan, eta Toma be eurekin. Etoŕi zan, ba, Josu, ate-ertsita erdijan zutunik jaŕi yaken, eta, "Gentza zubei", esan eutsen. Gero,, baŕiz, Toma'ri: "Ekaŕk ona ire atzamaŕoi, ta ikusi nire eskubok; eta ekastak ire eskuba ta neure bulaŕ-baŕu saŕtu egik; eta ez zingia ixan, zintzuba baño". "Ene Jauna eta ene Jaungoiko", ijardetsi ta esan eban Toma'k. "Ikusi nokalako ziñetsi dok, baña iño eutsan Josu'k; "zoruntsubak, baña ikusteka ziñetsi dabenak". Baŕa beste aŕtzik asko, be, egin eban Josu'k bere ikasliez ageŕi; idazti onetan eztira idatzi, baña. Oneik, bai, idatzi dira, Josu-Kisto Urtzi-Semia dala ziñetsi dagikezubentzat eta ziñetsi egiñik, beraren ixenaz bizmena daukakezubentzat.

OPAKUNDIA. (Mat., 28). Jabe'ren ... tzona jatsi zan ortziŕik, eta, "Biletan ... toŕtzena, beŕbixi da, iragaŕi ebanetz", esan eutsen emakumiai aleluya.

OTOI IXILA. Jauna: Doibatz poztu... ren oparijak aŕtu egixuz, aŕen; eta oni besteko pozoŕa eratoŕi dautsozunezko betiko poz-igalija emoskiozu. Amaibako egunetan...

JAUNAŔTZAKUA. (Jon, 20). Ekaŕ ire eskuboi, eta ikusi untzien zilubak, aleluya; eta ezadi zingia ixan, zintzuba baño, aleluya, aleluya.

JAUNAŔTZOSTEKUA. Aŕen-dagi... gu, gure Jaun eta Jaungoiko oŕi: ge... osakuntzarako emon euskuzuzan eskut... deunok, orainko ta geroko osabidea... daigun. Jesukisto gure Jaunaren...

ERABAKIJAK. Gentza zubei, aleluya... Josu'k. Nire Jaunak opa dautsuen... biaŕ-biaŕa dot. Goiko Jaunagaz gentzea ixateko, ... -Kisto'ren ikasle zintzuba ixango ... murea ta lera txaŕak eri ta gorputz... dateko egingo dot. Geldiagaz gentzea ixateko, Jaungoi... 'gaitik maŕatu, ta iraŕak older... dautsadaz.

ATARIZBARN...

SE RECOMIENDA POR SI SOLO EL ALIMENTO INSUPERABLE
ALAR-ONENA
Olo afautzagilientzat eta txitak azteko. Utsik ematen ez duten jatekuak: Aragi, afain eta azuŕ-irin "Alar Onena".
Especialísimo para gallinas ponedoras y cría de pollitos. Resultados garantizados. Harinas de carne, pescado y hueso "Alar Onena".
María J. Esnaola
Miracruz, 21 — SAN SEBASTIAN — Teléfono 12.014
¡ALERTA! EXIGID SIEMPRE LA MARCA "ALAR ONENA"

Jesús Ostolaza — BERGARA
FABRICA DE INSIGNIAS DE ESMALTE FINO
AZALIRARRI MIEZKO IKURRIÑEN OLEA

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3.º DONOSTIA

MARTIKORENA
Begiyetako gaixoen sendagillea
Garibay 13 bis. 2.º - DONOSTIA

Artua eta babia txikitutzeko makiñak;
Txomin Olano'k
Saltzen ditu, merke
Plaza de las Escuelas, 10 g'n - Donostia

Eguilegor y Beor'egui
Cafés tostados
Garantizados puros
Urbieta, 49. Teléfono, 15.192
DONOSTIA

FASHION
Gizonesko - jantzi, korbata eta abar. Joskindegia.
Miracruz, 1. Urrutizkiña 13.682'garren.
DONOSTIA

IRULEA
Lencería.—Géneros de punto.—Confección. Mayor, 7. Teléf. 16.029. DONOSTIA

Doctor. V. Loidi
OCULISTA
Avenida, 23, 2.º -- DONOSTIA.

Elósegui - Arriola
Huesos, Articulaciones, Deformidades
Prim, 27, segundo. DONOSTIA

J. M. Sansinenea
Enfermedades de infancia
Garibay, 5, 2.º Teléfono, 12.463.
DONOSTIA.

Dr. L. ZURIARRAIN
Corazón y pulmones. Rayos X.
Consulta de 11 a 1 y de 3 a 5.
Oquendo, 28, 4.º. T. 12.662. Donostia

DR. VIDARTE
Sistemas nerviosos y mentales.
De 10 a 12 y de 2 a 5
ELCANO, 10, segundo. -- Donostia.

F. LOIDI ZULAICA
ESPECIALISTA EN ENFERMEDADES DE LA PIEL Y SECRETAS
ALAMEDA, 6, 1.º - Tl. 12.929. Donostia

Dr. ZUBIA
Especialista en enfermedades de OIDOS, NARIZ y GARGANTA.
Legazpi, 1. 3.º Teléfono, 11.908. Donostia

J. I. Labayen
ESPECIALISTA
Enfermedades de pulmón
Alameda, 7, primero. — DONOSTIA

R. REZABAL
DENTISTA
Fuenterrabía, 4-1. - Donostia

Medias y corsés
MAITIENA
EASO, 1 (ESQUINA MORAZA)
DONOSTIA

Para artículos de niños, corsés y fajas a medida
"MERKIENA"
LEGAZPI, 1. — DONOSTIA

BAZAR KINTIN
Juguetes, vajillas y artículos para regalos.
Urbieta, 29. — DONOSTIA

SUCESORAS DE CASA SUSPERREGUI

J. AYESTARAN
ALMACENISTA DE VINOS y COSECHERO DE SIDRAS
Narrica, 1 — Esterlines, 8 — Donostia — Tel. 11.277 — Tel. 13.226

Droguería y Perfumería
MANUEL ALVAREZ MUGICA
Pinturas especiales de carrocería
Miracruz, 18 y 20. Tl., 10.618
Donostia

EBANISTERIA Y CARPINTERIA MECANICA
Pedro Iparraguirre
Moraza, 15. Donostia. Tl., 11-026

V. GARAIZABAL
Enfermedades del aparato digestivo y nutrición. Rayos X
ZESTONA — GIPUZKOA

Loza, porcelana y cristal. Especialidad en artículos para cafés, hoteles y restaurants
HIJOS DE A. OCHOTECO
Colón, 69. Teléfono, 174. IRUN

EMAKUMES...
Visiten el salón de señoras de
MARY ZAPIAIN
Ultimos adelantos
Easo, 7. -- DONOSTIA. -- T. 11.020

La Villa de Bilbao
Muebles, camas aluminio, hierro latón. Coches niños. Relojes pared
Aldamar, 2. T. 10.755. DONOSTIA

DENTISTA
ALVAREZ MUJICA
Legazpi, 9, 1.º - Teléfono, 13.355
DONOSTIA

ESTACION DE ENGRASE A PRESION - VULCANIZADOS
Garage Aracama
A. Miramón, 6 - Tl. 13.988 - DONOSTIA

ALMACENES LASAGABASTER
TEJIDOS Y NOVEDADES
DONOSTIA

Bazar Médico Ortopédico
FAJAS Y BRAGUEROS
Hernani, 1. Teléfono, 15.730
Instrumental médico Donostia

PANIFICADORA LA ESTRELLA
Embeltrán, 2 y 4. — DONOSTIA
Ocho sucursales. - Servicio a domicilio.
Llámenos al teléfono 10.023

LA VASCO — NAVARRA
Seguros, accidentes, responsabilidad civil, incendios
J. DENDARIARENA
San Marcial, 26—Donostia.

Olaskoaga Hnos.
DROGUERIA — PERFUMERIA
Urbieta, 27. Tel. 15.530—Donostia

ULTRAMARINOS
Elicegui Hermanos. — Casa Delbos.
LEGAZPI, 4 y 6. — Teléfono, 100-91
DONOSTIA

Aurrentzako soñeko ta beste gaiñ asko. Artille-ariak. Eskularruak Jostekogayak. Galtzerdiak gorantzak
Pi y Margall, 27 (len Principe) 12.646 urrutizkiña. — DONOSTIA.

BIOTZ-BEGIETAN
Libro de poesías con traducción castellana
Xabier de Lizardi
(Prólogo de «Orixe»)

THE Y ELIXIR PUJOL
Es el purgante ideal, el más cómodo... Indicado contra las enfermedades infecciosas, como son gástricas, tifus, gripe, etc. Fíjense... antes de adquirir el preparado de... lleva el nombre PUJOL, para no... ser engañados.
De venta, en farmacias, droguerías y herboristerías.
Depósito general: PRODUCTOS PUJOL, S. A. San Pedro Mártir 6, Barcelona. (G.) Teléfono 75172